

MEDICINFORBRUG - OVERBLIK

4. kvartal 2018

Kvartalstal fra Lægemiddelstatistikken

SUNDHEDSDATA-
STYRELSEN

1. Det samlede lægemiddelsalg

'MedicinForbrug - Overblik' opgør udviklingen af det samlede salg af lægemidler solgt på apotek undtagen de håndkøbslægemidler, der må sælges uden for apotek.

Denne opdatering viser en stigning i henholdsvis omsætningen og mængdeforbruget af lægemidler fra 4. kvartal 2017 til 4. kvartal 2018:

- › Den samlede omsætning er steget med 36,4 mio. kr. (1,5 pct.)
- › Det samlede mængdeforbrug¹ er steget med 11,7 mio. DDD (1,7 pct.)

1.1 Udvalgte lægemiddelgrupper

'MedicinForbrug - Overblik' ser derudover nærmere på nogle udvalgte lægemiddelgrupper, hvor ændringen i omsætning eller mængdesalg er enten 10 pct. eller 5 mio. kr. pr. mængdeenhed i forhold til samme kvartal i året før. Salget af mange lægemiddelgrupper ændrer sig over længere tid, og lægemiddelgruppen kan derfor være med flere kvartaler i træk.

1.1.1 Lægemiddelgrupper i 4. kvartal 2018

1.1.1.1 Stigninger i forbrug eller omsætning

- › Faktor Xa-hæmmere (blodfortyndende midler)
- › Midler til sænkning af blodsukker, eksklusiv insulin (type 2-diabetes)
- › Atorvastatin (forhøjet kolesterol)
- › Angiotensin II-receptorblokkere, eksklusiv kombinationer (forhøjet blodtryk)
- › Sertralin (antidepressive midler)

1.1.1.2 Fald i forbrug eller omsætning

- › Rosuvastatin (forhøjet kolesterol)
- › Adrenergika i kombination med kortikosteroider eller andre midler, eksklusiv anticholinergika
- › Ezetimib (forhøjet kolesterol)
- › Angiotensin II-receptorblokkere og vanddrivende midler i kombination (forhøjet blodtryk)
- › ACE-hæmmere og vanddrivende midler i kombination (forhøjet blodtryk)

¹ Lægemidler, der ikke kan opgøres i definerede døgndoser (DDD), er ikke med i det samlede mængdeforbrug (svarende til 7 pct. af omsætningen).

2. Omsætnings- og forbrugstal for 4. kvartal 2018

Tabellen viser omsætning, mængdesalg og gennemsnitlig pris pr. mængdeenhed for de udvalgte lægemiddelgrupper. Tabellen viser en Top 5 for lægemidler med størst ændring i omsætning og en Top 5 for lægemidler med størst ændring i mængdesalg (se kriterier for de to Top 5-liste sidst i dokumentet). Bemærk at lægemidler, der må sælges uden for apotek, ikke er medtaget.

Tabel 1 Omsætnings- og forbrugstal for 4. kvartal 2018

Lægemidler	ATC-kode ¹	Omsætning			Mængdeforbrug			Pris pr. DDD		
		Mio. kr.	Forskel i mio. kr.	(%)	Mio. DDD	Forskel i mio. DDD	(%)	Kr.	Forskel i kr.	(%)
Top 5 omsætning										
Faktor Xa-hæmmere	↑ B01AF	182,5	39	27	7,2	1,7	31	25,37	-0,8	-3
Midler til sænkning af blodsukker, ekskl. insuliner	↑ A10B	195,2	25,2	15	20,7	0,8	4	9,45	0,91	11
Rosuvastatin	↓ C10AA07	3,9	-24	-86	5,9	0,8	16	0,66	-4,83	-88
Adrenergika i komb. m. kortikosteroider eller andre midler, ekskl. anticholinergika	↓ R03AK	95,1	-18,7	-16	8	-0,4	-5	11,86	-1,64	-12
Ezetimib	↓ C10AX09	1,8	-17,8	-91	1,8	0,3	20	1	-12,16	-92
Top 5 mængde										
Atorvastatin	↑ C10AA05	11,9	0,6	6	49,9	7	16	0,24	-0,02	-8
Angiotensin II-receptorblokkere, ekskl. kombinationer	↑ C09CA	17	5,9	53	37,5	6,5	21	0,45	0,09	25
Sertralin	↑ N06AB06	5,5	0,4	8	12,8	1,3	12	0,43	-0,01	-2
Angiotensin II-receptorblokkere og vanddrivende midler i kombination	↓ C09DA	8,8	-8,3	-49	10,4	-1,9	-16	0,84	-0,55	-40
ACE-hæmmere og vanddrivende midler i kombination	↓ C09BA	3,5	-0,1	-2	6,8	-1,4	-17	0,52	0,08	18

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (Opdateret til og med 31. januar 2019), Sundhedsdatastyrelsen

Note: ATC: Anatomisk Terapeutisk Kemisk Klassifikation er et globalt klassifikationssystem, der inddeler lægemidler i forskellige grupper efter deres primære virkemåde.

DDD: Defineret døgndosis. Defineres af WHO som den antagne gennemsnitlige vedligeholdelsesdosis pr. dag for en voksen, når lægemiddelstoffet benyttes på dets hovedindikation. Ikke alle patienter tager 1 DDD om dagen (se www.whooc.no).

3. Top 5 Omsætning

3.1 Faktor Xa-hæmmere (blodfortyndende midler)

Lægemidlerne rivaroxaban, apixaban og edoxaban hører under lægemiddelgruppen NOAK (non-vitamin K orale antikoagulantia), og de bruges til at forebygge blodpropper særligt hos patienter med atrieflimren. Omsætningen af disse lægemidler er fortsat stigende i 4. kvartal 2018, hvor omsætningen stiger med 39 mio. kr. sammenlignet med samme kvartal i 2017. Stigningen i omsætning skyldes fortsat en stigning i mængdeforbruget af de relativt dyre lægemidler, og gruppen er endvidere fortsat placeret på en 3. plads over midler med størst stigning i mængdesalg. Rivaroxaban og apixaban bidrager primært til udviklingen, mens omsætningen og mængdesalget af Lixiana (edoxaban), som blev markedsført i juni 2016, fortsat er lavere men dog støt stigende. Forbruget af faktor Xa-hæmmere kan følges pr. måned i statistikken 'Nye lægemidler'.

➤ [Find Statistikken over Nye lægemidler på eSundhed.dk](#)

3.2 Midler til sænkning af blodsukker eksklusiv insuliner (type 2-diabetes)

Lægemidlerne bruges primært til sænkning af forhøjet blodsukker hos patienter med type 2-diabetes. Med en stigning på 25,2 mio. kr. i forhold til samme kvartal året før placeres gruppen fortsat på en 2. plads over de apoteksforbeholdte lægemiddelgrupper med størst stigning i omsætning i 4. kvartal 2018. I dette kvartal drives stigningen hovedsageligt af en stigende omsætning af den nye GLP-1 (Glucagon Like Peptide 1) analog semaglutid, som er markedsført i 2018. Semaglutid anbefales af Sundhedsstyrelsen som 1. valg blandt GLP-1-analogerne til behandling af personer uden hjertekarsygdom og diabetisk øjensygdom og hvor oral behandling ikke har tilstrækkelig virkning. I 4. kvartal 2018 var ca. 5.600 personer i behandling med semaglutid. Foruden en stigende omsætning af semaglutid bidrager en stigning i omsætningen af SGLT-2-hæmmere (Sodium Glucose Co Transporter-2) empagliflozin fortsat til den samlede stigning i omsætning ved salg af midlerne i lægemiddelgruppen grundet et stigende mængdesalg. Forbruget af semaglutid kan følges pr. måned i statistikken 'Nye lægemidler'.

➤ [Find Statistikken over Nye lægemidler på eSundhed.dk](#)

3.3 Rosuvastatin (forhøjet kolesterol)

Rosuvastatin er et statin, som anvendes til behandling af forhøjet kolesterol og forebyggelse af hjertekarsygdom. Heraf anvendes rosuvastatin som 2. valg til sænkning af kolesterol i blodet. Fra 4. kvartal 2017 til 4. kvartal 2018 faldt omsætningen af rosuvastatin med 24 mio. kr. svarende til 86 pct. Rosuvastatin er dermed også i dette kvartal det lægemiddel, som har haft det største fald i omsætning. Faldet skyldes formentlig patentudløb på præparatet Crestor i december 2017. Herefter er langt flere patienter sat i behandling med et nyt billigere generika. I perioden er antallet af personer i behandling med rosuvastatin fortsat stigende med 16 pct. svarende til

ca. 37.000 personer. Tilsvarende er mængdesalget steget fra 5,1 mio. DDD i 4. kvartal 2017 til 5,9 mio. DDD i 4. kvartal 2018.

3.4 Adrenergika i kombination med kortikosteroider eller andre midler, eksklusiv anticholinergika (astma og KOL)

Denne lægemiddelgruppe består af inhalatorer indeholdende langtidsvirkende adrenergika (LABA) i kombination med binyrebarkhormon (ICS). Omsætningen af midlerne er fra 4. kvartal 2017 til 4. kvartal 2018 faldet med 18,7 mio. kr., og faldet i omsætningen har været næsten stabilt siden 2. kvartal 2014. Denne udvikling drives primært af et fald i omsætningen af hhv. salmeterol i kombination med fluticason og formoterol i kombination med budesonid. Der ses et større fald i både antal personer i behandling og det samlede mængdeforbrug af kombinationer med salmeterol og fluticason i inhalatortypen 'Diskus' og af kombinationer med formoterol og budesonid i inhalatortypen 'Turbohaler' i høj styrke. Faldet er formentlig et resultat af revurderinger af tilskudsstatus for astma/KOL-lægemidler.

3.5 Ezetimib (forhøjet kolesterol)

Ezetimib er et middel, som anvendes til sænkning af kolesterol i blodet og midlet virker ved at hæmme tarmens absorption af kolesterol. Lægemidlet anvendes enten i kombination med et statin til patienter, som ikke kan behandles optimalt med et statin alene, eller som monoterapi til patienter, hvor et statin ikke kan anvendes. Fra 4. kvartal 2017 til 4. kvartal 2018 falder omsætningen af ezetimib betydeligt svarende til 17,8 mio. kr. eller 91 pct. af den samlede omsætning. Faldet i omsætningen skyldes formentlig et patentudløb på produktet Ezetrol i 2. kvartal 2018. I samme periode stiger antallet af personer i behandling med lægemidlet, som følge af at flere personer sættes i behandling med de nye billigere generika. Endvidere er mængdeforbruget steget med 0,3 mio. DDD (20 pct.).

4. Top 5 Mængde

4.1 Atorvastatin (forhøjet kolesterol)

Atorvastatin er 1. valg ved behandling af forhøjet kolesterol. I endnu et kvartal er mængdeforbruget af atorvastatin steget, svarende til en stigning på 7 mio. DDD fra 4. kvartal 2017 til 4. kvartal 2018. Dermed indtager atorvastatin fortsat 1. pladsen over lægemidler med størst stigning i mængdeforbrug. Forbruget af atorvastatin har været støt stigende siden 2. kvartal 2012, hvor de gennemsnitlige priser faldt som følge af patentudløb og introduktion af billigere generika. Fra 4. kvartal 2017 til 4. kvartal 2018 ses en stigning på ca. 18 pct. i antallet af personer i behandling med atorvastatin.

4.2 Angiotensin II-receptorblokkere, eksklusiv kombinationer (forhøjet blodtryk)

De blodtryksænkende midler i denne lægemiddelgruppe omfatter bl.a. losartan, candesartan og valsartan. Mængdeforbruget af disse er steget med 6,5 mio. DDD fra 4. kvartal 2017 til 4. kvartal 2018. Størstedelen af mængdeforbruget udgøres af losartan, og forbruget af losartan har været stigende igennem hele perioden. Denne stigning drives af, at flere personer end tidligere er i behandling med losartan. Forbruget af lægemidlet har generelt været stigende gennem en længere periode, særligt efter patentudløb samt at lægemidlet fik generelt tilskud i 2010. Stigningen skyldes formentlig også, at antiotensin-II-receptorblokkere har fået en mere fremtrædende plads i behandlingsvejledninger, og nu anses som værende ligeværdig med ACE-hæmmere (Angiotensin Converting Enzyme-hæmmere) til behandling af kronisk hjertesvigt og forhøjet blodtryk.

4.3 Sertralin (antidepressive midler)

Sertralin tilhører lægemiddelgruppen SSRI (selektive serotonin genoptagelseshæmmere) og anvendes bl.a. til behandling af depression og andre psykiske lidelser som f.eks. generaliseret angst, tvangstanker og/eller tvangshandlinger (OCD) samt post-traumatisk stresstilstand (PTSD). SSRI er den mest anvendte type af antidepressiva i Danmark og omfatter bl.a. citalopram, sertralin og escitalopram. Mængdeforbruget af sertralin er fortsat stigende, og stiger med 1,3 mio. DDD fra 4. kvartal 2017 til 4. kvartal 2018. I samme periode ses et fald i mængdeforbruget af citalopram. Siden 2. kvartal 2016 har forbruget af sertralin været højere end forbruget af citalopram. Tidligere var flest personer i behandling med citalopram, men siden 1. kvartal 2018 er flere personer i behandling med sertralin end med citalopram.

4.4 Angiotensin II-receptorblokkere og vanddrivende midler i kombination (forhøjet blodtryk)

Denne lægemiddelgruppe består af angiotensin II-receptorblokkere (fx losartan, candesartan eller valsartan) i kombination med det vanddrivende middel hydrochlorthiazid. Lægemidlerne anvendes til behandling af forhøjet blodtryk. Fra 4. kvartal 2017 til 4. kvartal 2018 falder mængdeforbruget af disse lægemidler med 1,9 mio. DDD. Faldet skyldes primært et fald i mængdesalget af lægemidler indeholdende losartan og hydrochlorthiazid og et tilsvarende fald i antal personer i behandling på ca. 17 pct.

4.5 ACE-hæmmere og vanddrivende midler i kombination (forhøjet blodtryk)

Denne lægemiddelgruppe består af en ACE-hæmmer (fx enalapril eller ramipril) i kombination med ét af de vanddrivende midler hydrochlorthiazid eller indapamid. Lægemidlerne anvendes mod forhøjet blodtryk. I 4. kvartal 2018 falder mængdeforbruget af denne lægemiddelgruppe til 6,8 mio. DDD svarende til et fald på 17 pct. Tilsvarende falder antallet af personer i behandling med disse lægemidler i samme periode. Der er et særligt stort fald i mængdesalg og antal personer af lægemidler indeholdende enalapril og hydrochlorthiazid. Disse lægemidler er også de mest anvendte og udgør 71 pct. af det samlede mængdeforbrug af lægemiddelgruppen i 4. kvartal 2018.

Kriterier for udvælgelse af Top 5

Lægemidlerne på Top 5-listerne for henholdsvis omsætning og mængde er udvalgt på følgende måde:

En lægemiddelgruppe er med, hvis omsætning (kr.) eller mængde (DDD/anden mængdeenhed) af gruppen er steget eller faldet med mere end 10 pct., eller hvis den absolutte stigning har været over 5 mio. kr. pr. mængdeenhed, uanset den procentvise ændring. Blandt disse er listen sorteret efter dem med størst absolut ændring i henholdsvis kroner eller mængdeenheder. Ved udvælgelsen er der ikke skelnet mellem, om ændringen er en stigning eller et fald.

Der er data med i samme tabel for flere ATC-niveauer (ATC-niveau 3, 4 og 5)². Det betyder, at en ændring for lægemidler med et bestemt aktivt stof tæller med på lige fod med en ændring for en hel gruppe af lægemidler. Baggrunden for dette valg er, at nogle ændringer sker for en hel gruppe af lægemidler, mens andre ændringer sker for bestemte lægemidler, og disse ændringer vil ikke nødvendigvis give udslag, hvis man udelukkende ser på den overordnede gruppe af lægemidler.

I de tilfælde, hvor den samme ændring giver udslag på flere ATC-niveauer, så de alle kommer med på Top 5, er kun det ene af niveauerne medtaget på listen. Om det er det overordnede eller mere specifikke niveau, der er mest relevant at vise, afhænger af det enkelte tilfælde.

Forkortelser

- › ACE-hæmmer: Angiotensin Converting Enzyme-hæmmer
- › ATC: Anatomical Therapeutic Chemical klassifikationssystem
- › DDD: Definerede døgndoser
- › GLP-1: Glucagon Like Peptide 1
- › ICS: Inhaled corticosteroid (binyrebarkhormon)
- › LABA: Long-acting beta2-agonists (langtidsvirkende adrenergika)
- › NOAK: Non-vitamin K orale antikoagulantia
- › OCD: Obsessive Compulsive Disorder (tvangssymtomer og tvangslidelse)
- › PTSD: Posttraumatic Stress Disorder (posttraumatisk stresslidelse)
- › SGLT-2: Sodium Glucose Co Transporter-2
- › SSRI: Selektive serotonin genoptagelseshæmmere

SE OG HENT DATA OM DET SAMLEDE MEDICINFORBRUG

Se data bag denne udgave af 'MedicinForbrug - Overblik' på eSundhed.dk

Udgiver	Sundhedsdatastyrelsen
Kontakt	medicindata@sundhedsdata.dk
Web-adresse	www.sundhedsdata.dk
Titel	MedicinForbrug - Overblik 4. kvartal 2018
Rapporten kan frit refereres med tydelig kildeangivelse	

² ATC-koden er en internationalt fastsat kode for indholdsstoffet i lægemidlet (ATC-niveau 5). På ATC niveau 4 er de aktive stoffer grupperet i mindre grupper, og på ATC-niveau 3 er grupperne slået sammen til større grupper.